

Loppuraportti Päihteen Porukka –hanke

PP on tulevaisuus!

Haapajärven kaupungin nuorisopalvelut

Nimi: PP on tulevaisuus!

Dnro 724/3570-2011

Hankkeen numero 12760

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007-2013

Keskipiste-Leader ry

Jonna Vähä

Miika Niskala

LEADER

Keskipiste

26.5.15 *ME*

Sisällysluettelo

1 Yhteenveto PP on tulevaisuus! –hankkeesta

2 Raportti hankkeesta

2.1 Tavoitteet

2.2 Pääteetön Porukka –hankkeen toteutus

2.2.1 Toimenpiteet

2.2.2 Aikataulut

2.2.3 Resurssit

2.2.4 Toteutunut organisaatio

2.2.5 Kustannukset ja rahoitus

2.2.6 Raportointi ja seuranta

2.2.7 Toteutusoletukset ja riskit

2.2.8 Nuorten mielipide hankkeesta

2.3 Yhteistyökumppanit

2.4 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

3 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

1 Yhteenveto PP on tulevaisuus! –hankkeesta

Päihteetön Porukka –hanke on nuorisopalveluiden alaisuudessa toiminut päihteettömyyteen nuoria kannustava toimintamalli. Päihteetön Porukka –hanke on toiminut Haapajärven yläkoulussa ja toimintaan on sitoutunut yläkoululaisia nuoria. Nuorille haluttiin antaa hyvä syy kieltäytyä päihteiden kokeilusta kuulumalla ko. ryhmään. Hanke auttoi nuoria ja vahvisti heidän identiteettiään tukemalla heidän päihteettömyyttään.

Päihteetön Porukka –hanke alkoi yläkoululla keväällä 2011. Hankkeeseen lähti noin puolet 7.luokkalaisista mukaan. Heille järjestettiin toimintaa kouluaikana ja koulun jälkeen. Ryhmälle toiminta jatkui koko yläkoulun ajan ja mukaan otettiin myös tulevat 2011 vuoden syksyllä ja 2012 vuoden syksyllä aloittaneet 7.luokkalaiset.

Seuraavasta taulukosta näkyy, paljonko yläkoululla 7 lk:lla on ollut oppilaita vuosina 2011 (kevät/syksy) ja 2012. Taulukosta näkyy myös kuinka moni on lähtenyt mukaan hankkeeseen:

Kevät 2011, 7 lk	yht. 113 oppilasta	hankkeeseen 50 nuorta
Syksy 2011, 7 lk	yht. 119 oppilasta	hankkeeseen 45 nuorta
Syksy 2012, 7 lk	yht. 125 oppilasta	hankkeeseen 69 nuorta

Kaikkiaan nuoria oli PP-hankkeessa 164.

PP-hankeen ohjaajana toimi alusta asti Jonna Vähä (os. Pyökkönen). Jonnalla oli jo aikaisempaa kokemusta kaupungin palveluksesta ja hän tunsu ikäryhmän entuudestaan toimiessaan nuorisotalolla. Tästä oli hyötyä ja nuoret eivät pelänneet kontaktin ottoa ja olivat myös itse aktiivisia.

Hankeen ohjausryhmään kuului kaupungin, yläkoulun, Keskipiste-Leaderin, ja nuorisopalveluiden edustajat. Hankeohjaaja vastasi hankkeen toteutuksesta ja hallinnollisia tehtäviä tehtiin yhdessä nuorisohjaajan kanssa. Hankkeen vastuuhenkilönä toimi nuorisohjaaja Miika Niskala.

2 Raportti hankkeesta

2.1 Tavoitteet

Hankeen kohderyhmä olivat 13-15 vuotiaat nuoret. Hankkeen ehdottomasti tärkein tavoite oli nostaa nuorten yläkoululaisten päihteidenkäytön kokeilu ikärajaa. Tarkoituksena oli tukea nuorten päihteettömyyttä ja tarjota nuorille vertaisryhmän tukea. Tärkeänä tavoitteena koettiin myös nuorten mielikuvien muokkaaminen päihteettömyyttä realistisesti tarkastelevaksi. Nuorten päihteidenkäytön yleisyys oli tiedossa yläkoulussa ja nuorisotoimessa, juuri tähän ongelmaan hankkeella haluttiin vastata. Tarkoituksena oli viestittää nuorille raittiuden olevan merkittävä asia ja samalla haluttiin myös viestittää päihteidenkäytön vaaroista. Tarkoituksena oli myös nuorten terveen itsetunnon ruokkiminen ja kasvattaminen.

Nuorten valitessa päihteettömyyden, he saavuttivat myös hankkeen tuella järjestettäviä etuisuuksia. Tällä oli tarkoitus viestittää nuorille, että joskus tekemättä jotain voi saavuttaa paljon, tässä tapauksessa sanomalla "ei" päihteille. Tämän hankkeen ehdoton tavoite oli myös nuorten tapakasvatus, jossa selkeä viesti nuorille oli ettei päihteet kuulu osana nuorten elämään. Hanke osoitti nuorille, että on "luonnollista" elää päihteettömänä. Hanke työllisti opettajia olemaan kannustava voima ja vanhempien piti sitoutua tukemaan nuoria päihteettömässä elämässä.

2.2 Päihteetön Porukka - hankkeen toteutus

2.2.1 Toimenpiteet

Hankeeseen palkattiin hankeohjaaja, jonka tehtävänä oli järjestää koko hankkeen ajan nuorille ohjelmaa ja olla tukemassa päihteettömyyttä. Päihteetön Porukka –hankkeessa on nuorille järjestetty toimintaa nuorisotalo Stollessa, yläkoulussa ja monitoimitalolla. Konsertin järjestelyt ja toteutus on tapahtunut monitoimitalolla, yläkoululla on mm. ollut viiden päivän mittainen kouluvierailu aiheesta: koulu- ja nettikiusaaminen, elämyksellinen päihdevalistus ja sisäinen säihke-itsetuntokoulutus (tämä on koskenut kaikkia oppilaita).

PP-hanketyöntekijä oli myös mukana nuorisotalo Stollessa järjestettävässä Camera obscurassa. Arvo- ja päihdekasvatusohjelma Camera obscurassa hyödynnetään kerrontaa, mielikuvaharjoitteita, kokemuksellisuutta ja yhdessä oppimista. Ohjelman sisältö nousee peruskoulun opetussuunnitelmasta ja tehostaa opettajien työskentelyä, sekä vahvistaa koulun yhteistyörakenteita. Kohderyhmänä on 13-17-vuotiaat.

Yläkoululla hankeohjaaja on ollut muutamia kertoja viikossa nuorten tavattavissa, tarvittaessa useammin. Mikäli nuori käytti päihteitä, hän eroaa Päihteettömästä Porukasta tai sitten osallistuu ryhmään missä asioista keskustellaan, esim. tupakoinninlopettamisryhmä.

2.2.2 Aikataulut

Syksyllä 2010 nuorisopalveluilla mietittiin nuorten alkoholinkäytön laajuutta. Yökahviloissa oli usein viitteitä nuorten päihteidenkäytöstä, tällöin mietittiin miten haasteeseen voitaisiin vastata. Kuulimme Ylivieskassa toiminnassa olevasta Päihteetön Porukka-hankkeesta. Tällöin aloimme miettimään toimisiko sama malli myös täällä Haapajärvellä ja saataisiinko nuoria ajattelemaan päihteidenkäytön vaaroja uudelleen.

Olimme yläkouluun yhteydessä asiasta ja aloitimme Päihteetön Porukka toiminnan 1.2.2011, saimme myös vahvistuksen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta. Tiivis yhteistyö koulun ja hankkeen välillä mahdollisti hyvän pohjan nuorten päihteettömyyttä tukevalle toiminnalle. Toiminta aloitettiin yläkoulun 7.luokkalaisille keväällä ja syksyllä mukaan tulivat myös uudet 7.luokkalaiset.

Ennen hankkeen aloittamista yläkoululaisille, suunniteltiin mitä hanke pitää sisällään ja miten sitä ajetaan eteenpäin. Mikä on hankkeen ja mikä on yläkoulun rooli. Koteihin laadittiin nuorille sitoutumislappu, jossa oli tietoa hankkeesta ja vanhemmat saivat yhdessä lapsensa kanssa päättää

lähtevätkö mukaan hankkeeseen. Jokaisen oppilaan oli palautettava lappu, lähti mukaan tai oli lähtemättä. Infossa yläkoululla oppilaille kerrottiin tämän lisäksi mitä päihteettömyyteen sitoutuminen käytännössä tarkoittaisi ja mitä etuja siitä seuraisi.

Toiminta lähti keväällä hyvin käyntiin ja nuoret olivat innokkaita osallistumaan. Heti hankkeen alettua perustettiin nuorille kaksi omaa Facebook-ryhmää. Toinen oli avoin vain PP:ssä mukana oleville ja toinen oli avoin kaikille nuorille. Kuitenkaan kaikki nuoret eivät olleet Facebookissa, joten yläkoulun ilmoitustaululla oli infoa tulevista tapahtumista ja toiminnoista. Haapajarven kaupungin sivuille tehtiin oma osio PP-hankkeelle, sivustolla on yleistä tietoa hankkeesta ja sen toiminnasta (<http://www.haapajarvi.fi/nuorisio/pptoininta>).

Hankeohjaaja aloitti yläkoululla käynnit heti kevään aikana, nuorisotalolla pidettiin helmikuun 2011 lopulla ensimmäinen PP-ilta nuorille. PP-illoissa opastettiin ja ohjattiin nuoria päihteiden vaaroista. PP-illoja järjestettiin alussa 1-2 kertaa kuukaudessa mutta nuorten toivomuksesta iltoja järjestettiin useammin. Kuukausikilpailuita järjestettiin Päihteettömässä Porukassa mukana oleville nuorille. Niiden tehtävänä oli kasvattaa ja vahvistaa nuorten tiimihenkeä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Ensimmäinen Päihteettömän Porukan retki järjestettiin Power Parkkiin, reissu oli nuorille ilmainen ja se toteutettiin kesällä 2011. Hankeohjaaja oli myös mukana yökahviloissa joissa nuorten kohtaamista tapahtui paljon. Konsertti järjestettiin syksyllä 2011 monitoimitalolla, esiintyjänä oli Aste ja tapahtuma oli ilmainen PP-porukalle. Tarkemmin vuoden 2011 toiminnoista: Liite 1 (vuosiraportti 2011).

Tammikuun alussa vuonna 2012, hankeohjaaja aloitti yläkoululla käynnit. Käyntejä oli 2-3 kertaa viikossa. PP-illoja pidettiin normaalisti ja hankeohjaaja oli tavattavissa myös nuorisotalo Stollella säännöllisesti viikoittain. 3.-4.2. järjestettiin yläkoululla yökoulu, tämän tarkoituksena oli edistää nuorten ryhmäytymistä, hankeohjaaja oli mukana järjestämässä toimintaa. Camera obscura eli päihdelabyrintti järjestettiin nuorisotalolla viikon 13 aikana. Ohjelman avulla autetaan oppilasta jäsentämään suhdettaan päihteisiin. Ohjelmassa keskitytään yksipuoleisen päihdetietouden lisäämisen sijaan laajapohjaiseen arvokasvatukseen ja vuoropuheluun aikuisten kanssa. Päihdeteemaa ei käsitellä irrallisina asioina, vaan siinä otetaan huomioon oppilaiden tunteet, asenteet ja kokemukset.

Hankeohjaaja oli myös mukana Camera obscuran toteuttamisessa. Yökahviloissa, kerran kuukaudessa hankeohjaaja oli osaltaan tukemassa nuoria, myös aktiivinen kommunikointi facebookin välityksellä oli päivittäistä. Myös vuonna 2012 järjestettiin kesällä nuorten toivomuksesta reissu Power Parkkiin. Vuoden 2012 aikana järjestettiin ensimmäistä kertaa Kirjasto Goes Movies –tapahtuma, jossa hankeohjaaja piti nuorille toimipistettä. Kuukausikilpailuja ja elokuvailtoja pidettiin nuorille säännöllisesti, elokuvia näytettiin nuorisotalolla ja pientä purtavaa oli nuorille varattuna. Uusille 7-luokkalaisille pidettiin PP-info ja kuukausikilpailu 30.8. Someronmäellä yläkoululaisille järjestettiin ulkoilupäivä 29.9., missä oli kaikkiaan noin kymmenen eri tahoja järjestämässä toimintaa nuorille sekä heidän vankemmilleen. Hankeohjaaja oli mukana myös tässä tapahtumassa yhdellä toimipisteellä. Hankkeen toiminta väheni kesäkuun ja heinäkuun ajaksi. Hankeohjaaja Jonna Vähä oli sairauslomalla 30.3.2012- 30.6.2012. Tarkemmin vuoden 2012 tapahtumista: Liite 2 (vuosiraportti 2012).

Vuonna 2013 hankeohjaaja aloitti koululla käynnit 11.1. Koululla käyntejä oli kaikkiaan 2-3 kertaa viikossa. Koululla käyntien tarkoituksena oli informoida nuoria tulevista tapahtumista sekä olla läsnä ja tukena ylä-asteen ympäristössä. Vuoden ensimmäinen PP-ilta pidettiin 24.1. nuorisotalo Stollessa. PP-illoissa nuorten on helpompi lähestyä hankeohjaajaa heitä askarruttavista asioista. PP-iltoja on pidetty vuonna 2013 1-3 kertaa kuukaudessa. PP-iltojen viikonpäivää on vaihdeltu, jotta jokaisella hankkeessa mukana olevalla on mahdollisuus osallistua. Hankeohjaaja on ollut tavattavissa myös nuorisotalo Stollessa 1-2 kertaa viikossa. Nuorille on järjestetty viikkokilpailuja viikoittain (ma-ke). Viikkokilpailun aiheet ovat olleet vaihtelevia, kysymyksiä on ollut päihteistä ja yleistiedosta. Hankeohjaaja osallistui myös 8.1.2013-10.1.2013 Jyväskylässä Nuori 2013 neuvottelupäiville.

Yökahviloissa on päihteettömyyttä korostettu ja hankeohjaaja on ollut mukana tukemassa nuorten päihteettömyyttä. Nuorisotalo Stollessa järjestettiin Anna mulle aikaa- päivä 13.9., jolloin nuorisotalo oli auki klo 17-24.00 välisenä aikana nuorille. Anna mulle aikaa- päivän toteuttamisessa oli mukana nuorisotyöntekijä sekä hankeohjaaja. Nuorisotalo Stollessa järjestettiin 20.2. lastentapahtuma muiden yhteistyökumppaneiden kanssa (nuorisotoimi, PP-hanke, seurakunta, 4H). 25.9.2013 järjestettiin ehkäisevän päihdetyön teemapäivä yläasteella. Tapahtumaa oli toteuttamassa useita eri tahoja, yksi toimintarasteista oli Nuorisotoimen/PP-hankkeen rasti. Tarkemmin vuoden 2013 tapahtumista: Liite 3 (vuosiraportti 2013).

Alkujaan hankkeen kestoksi suunniteltiin 1.2.2011-31.5.2013 välistä aikaa. Haimme jatkoa hankkeelle vuoden 2013 loppuun ja saimme myöntävän vastauksen.

2.2.3 Resurssit

Hankkeessa on toiminut sama hankeohjaaja koko hankkeen 1.2.2011-31.12.2013 välisen ajan. Hankeohjaajan työpanos on ollut tärkein hankkeen toimivuuden kannalta. Hankeohjaaja on toiminut kokopäiväisesti koko hankkeen ajan, paitsi kesäkuukausina, jolloin hän on toiminut 50%:sesti. Hallinnollisia asioita on tehty yhdessä hankeohjaajan ja nuorisohjaajan kanssa. Hankkeen vastuu henkilönä on ollut nuorisohjaaja.

2.2.4 Toteutunut organisaatio

Päihteettömällä Porukalla on ollut ohjausryhmä. Ohjausryhmään on kuulunut sivistysjohtaja (puheenjohtaja) PP-hankeohjaaja, yläkoulun rehtori ja vararehtori, opinto-ohjaaja, nuorisohjaaja, terveydenhoitaja, Keskipiste-Leader ry:stä kaksi henkilöä. Ohjausryhmä on kokoontunut kahdesti vuoden aikana, keväällä ja syksyllä. Hanke on kuulunut nuorisotoimen alaisuuteen.

Ohjausryhmään kuuluneet henkilöt ovat: Veijo Tikanmäki sivistysjohtaja (pj), Jari Nahkanen yläkoulun rehtori, Markku Mäkelä yläkoulun vararehtori, Simo Huhta yläkoulun opinto-ohjaaja, Jonna Vähä (os. Pylkkönen) PP-hanke-ohjaaja, Miika Niskala Nuorisohjaaja, Leena Alahäivälä terveydenhoitaja, Anni-Mari Isoherranen Keskipiste- Leader ry, Ilkka Peltola Keskipiste- Leader ry.

2.2.5 Kustannukset ja rahoitus

Olemme saaneet hankerahaa Keskipiste-Leaderilta, hanke on toiminut EU –rahalla. Päihteen Porukka hankkeen käynnistäminen ja toimiminen ilman hankerahaa olisi ollut mahdotonta. Hankkeeseen on 10%:n omarahoitusosuuden summa, tämän summan noin 7500€, olemme keränneet paikallisilta liikkeiltä, yhdistyksiltä ja järjestöiltä. Toimintaa pystyy järjestämään suhteellisen hyvin pienillä kuluilla. Alla olevan kuluseurantataulukon avulla näkee kulujen jakautumisen.

Toteutuneet kulut 31.12.2013 mennessä:

	Budjetti	Toteutunut	%
Palkat ja palkkiot	66 600,00 €	66 800,59 €	100 %
Ostopalvelut	8 100,00 €	3 906,96 €	48 %
Vuokrat	500,00 €	60,00 €	12 %
Matkakulut	2 100,00 €	986,24 €	47 %
Muut kulut	3 240,00 €	3 195,61 €	99 %
Yhteensä	80 540,00 €	74 949,40 €	93 %

Toteutunut rahoitus

	Päätöksen mukaan	Toteutunut
Leader-rahoitus 90%	72 486,00 €	67454,46 €
Yksityisrahoitus 10%	8 054,00 €	7 447,95 €
Yhteensä	80 540,00 €	74 949,40 €

2.2.6 Raportointi ja seuranta

Hankkeessa on pidetty seurantalavereita vähintään kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä. Palavereissa on tarkasteltu hankkeen kulkua ja miten hanketta voisi kehittää. Ohjausryhmä on kokoutunut 8.6.2011, 14.9.2011, 6.6.2012, 17.12.2012, 23.4.2013, 5.12.2013, 24.1.2014, 11.3.2014.

2.2.7 Toteutusolehtukset ja riskit

Hankkeen alussa arvioimme suurimpien riskien olevan nuorten mielenkiinnon säilyminen hanketta kohtaan ja yksityisen rahoituksen kertymisen. Nuoret ottivat hankkeen hyvin vastaan ja Päihteettömästä Porukasta erosi vain pieni määrä nuoria. Yksityisen rahoituksen kokoon saaminen oli sen sijaan työläämpää. Suurimmaksi riskiksi arvioimme omarahoitusosuuden.

2.2.8 Nuorten mielipide hankkeesta

Nuorilta kysyttiin suoraan kyselemällä ja Facebookin kautta seuraavia kysymyksiä:

Mitä mieltä he ovat olleet Päihteetön Porukka –hankkeesta?

Miten he ovat hankkeen kokeneet?

Onko hankkeesta ollut heille hyötyä ja jos on niin millaista?

Meitä myös kiinnosti miten hanke on vaikuttanut heidän elämäänsä ja miten he hankkeen jälkeen suhtautuvat päihteisiin.

Nuorten suhtautuminen hankkeeseen oli alusta asti hyvää. Mietimme miten nuoret hankkeeseen suhtautuivat, mutta nuoret kertoivat uuden hankkeen tarjoavan mielenkiintoista toimintaa ja ns. piristystä arkeen. Hankkeen vastaanotto oli positiivista. Monet nuoret liittyivät mielellään kavereidensa kanssa hankkeeseen.

Nuorten mielestä parasta hankkeessa oli yhteiset reissut, jolloin oli mahdollisuus päästä muiden hankkeessa mukana olleiden nuorten kanssa viettämään yhteistä päivää hauskan tekemisen merkeissä. Nuoret ottivat esille myös yhteisöllisyyden ja sen tärkeyden. Tämä oli hyvä kuulla myös nuorten suunnasta, koska hanketta suunniteltaessa yhteisöllisyyttä pidettiin tärkeänä osana hanketta.

Nuoret pitivät myös kovasti vapaa-ajan toiminnasta, mitä heille järjestettiin. Yhteinen tekeminen ei rajoittunut vaan koulupäivään vaan koulun jälkeenkin voitiin kokoontua rennossa ilmapiirissä (mm. PP-illat). Tällöin voitiin puhua mieltä askartavista asioista ja voitiin olla pois ns. työympäristöstä. Tarjottavat herkut olivat myös nuorten mieleen. Kuukausikilpailut olivat nuorten mielestä mukava piristys kouluarkeen. Myös diskojen järjestäminen oli nuorten mielestä mukavaa ja halukkaita oli aina paljon, tällöin nuoret pääsivät itse suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintaa.

Nuoret kertoivat hankkeesta lähdettyään (siirtyneet lukioon /ammattikouluun) suhtautuvansa kypsemmin päihteiden käyttöön. Hankkeessa he oppivat paljon päihteidenkäytön vaaroista ja haitoista. Nuoret kertoivat hankkeen olleen yksi syy kieltäytyä päihteistä, varsinkin jos nuori itse mietti kokeilisiko päihteitä vai olisiko kokeilematta.

2.3 Yhteistyökumppanit

Päihteetön Porukka toimi yläkoululla, ilman yläkoululta saatua tukea hankkeen toteuttaminen olisi ollut vaikeaa. Yhteistyö yläkoulun ja nuorisotoimen välillä on näin ollen tiivistynyt. Hanketta on ollut tukemassa lukuisat paikalliset yritykset ja järjestöt. Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat mm. toimineet: HAVU ry, Seurakunta, 4H, Peruskuntayhtymä Selänne, Metsähallitus, Jokilaaksojen pelastuslaitos, Vapaa-ajan kalastajat, kaupungin kulttuuri- ja liikuntapalvelut. Monet paikalliset yritykset ovat antaneet alennuksia hankkeessa mukana oleville nuorille ja kartoittaneet omarahoitusosuutta.

2.4 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Päihteettömään Porukkaan lähti heti vuoden 2011 alussa mukaan kaikkiaan 50 nuorta 7.luokalta, yhteensä oppilaita oli kyseisellä luokalla 113. Syksyllä 2011 uusia, vasta yläkoululla aloittaneina oppilaita oli 119 ja heistä mukaan hankkeeseen lähti 45 oppilasta. Vuoden 2012 syksyllä mukaan lähti 69 oppilasta. Yhteensä oppilaita Päihteettömässä Porukassa oli kaikkiaan 164.

Tulokset ja vaikutukset ovat olleet hankkeessa hyviä. Nuoria vaivaa usein tietämättömyys päihteidenkäytön aiheuttamista ongelmista. Hankkeessa mukana olleet nuoret ovat saaneet aikuiselta ohjaajalta tietoa päihteistä ja niiden käyttöön liittyvistä vaaroista. Näin nuoret ovat saaneet itse ajatella millaisia ongelmia päihteet toisivat mahdollisesti heidän omaan elämäänsä. Usein ajatellaan, ettei minulla ongelmia tulisi, koska pystyn hallitsemaan omaa päihteiden käyttöä. Nuoria on kuitenkin valistettu päihteidenkäytön piilevistä vaaroista, päihteet voivat hiipiä salakavalasti nuorten elämään ja tällöin avun hakeminen voi olla nuorella vaikeaa.

Hankkeen vaikutukset eivät vain rajoitu hankkeessa mukana oleviin nuoriin. Päihteetön Porukka -hanke on viesti kaikille yläkoululaisille, että heistä huolehditaan ja heidän päätöksensä terveellisemmän ja päihteettömän elämän puolesta tuetaan. Päihteetön Porukka-hankkeen vaikutukset näkyvät myös kouluterveyskyselyssä, joka tehdään kahden vuoden välein yläkoululla. Kysely tilataan Haapajärven yläkoululle Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta, THL:ltä. Kouluterveyskyselyssä on havaittaessa nuorten päihteidenkäytön vähentyminen. Humalahakuinen juominen on ollut vähenemään päin: Liite 5, sivu 21 (Kouluterveyskysely 2013).

Nuorilta on tullut positiivista palautetta hankkeen vaikutuksista. Osa nuorista on kertonut, että ovat voineet kieltäytyä päihteistä kun ovat sanoneet kuuluvansa kyseiseen ryhmään. Päihteetön Porukka on tarjonnut nuorille ryhmän tukea ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, yhteinen tekeminen on vahvistanut nuorten itseluottamista ja minä-kuvan vahvistumista.

Hanke on vaikuttanut voimakkaasti yläkoulun ja nuorisotoimen vuorovaikutukseen. Yhteistyö on hankkeesta johtuen tiivistynyt ja näin ollen se on poikanut paljon uusia erilaisia yhteistyömuotoja nuorisotoimen ja yläkoulun välillä. Tiiviin yhteistyön ansiosta nuorten kohtaamista on tapahtunut huomattavasti enemmän ja nuorten aktiivisuutta erilaisten harrasteiden parissa on saatu kasvatettua. Tämä voidaan laskea hankkeen aikaansaannokseksi.

3 Esitetyt jatkotoimenpiteiksi

Päihteettömyyttä tullaan jatkossakin korostamaan kaikessa tekemisessä ja päihdekasvatuksen merkitys on tärkeää ja siihen tullaan panostamaan jatkossakin. Vaikka resurssit eivät tällä hetkellä taloustilanteen vuoksi riitä hankeohjaajan palkkaamiseen, yläkoulun kanssa yhteistyö tulee jatkumaan erittäin tiiviinä ja kestäväinä.

Kyseinen hankemalli on käytössä mm. Ylivieskassa ja Oulaisiin hanketta on esitelty. Tämä osaltaan kertoo hankkeen tärkeydestä. Nuorten osallistumien ja positiivinen palaute tukee hankkeen onnistumista ja kertoo myös hankkeen ajankohtaisuudesta.

Nuorten yläkoululaisten päihteettömyyttä tullaan tukemaan mm. nuorisovaltuuston järjestämällä tempauksilla, tässä nuoret pääsevät itse vaikuttamaan tekemiseen ja pääsevät itse arvioimaan

tuloksia. Tätä voidaan pitää Päihdeettömän Porukan aikaansaannoksena. Hanke on osoittanut osaltaan päihdeettömyyden korostamisen tärkeyden.

Sivistysjohtaja Veijo Tikkanmäki

